

Giảm lãi suất, doanh nghiệp vẫn chưa hết áp lực vốn

06:19 28/10/2026

Lãi suất cho vay đang có xu hướng giảm nhưng với nhiều doanh nghiệp sản xuất, chi phí vốn vẫn là rào cản trong mở rộng đơn hàng, đầu tư công nghệ và nâng cao năng lực cạnh tranh. Vấn đề đặt ra là chính sách giảm lãi suất cần đủ thời gian và phạm vi để tác động thực chất đến doanh nghiệp.

Vốn vẫn là điểm nghẽn của sản xuất

Phát biểu tại Hội thảo “Kết nối cơ hội đơn hàng - Nâng năng lực cung ứng và giải pháp vốn cho doanh nghiệp”, ông Bùi Trung Nghĩa, Phó Chủ tịch VCCI cho biết, doanh nghiệp Việt Nam đang có thêm cơ hội mở rộng thị trường, thúc đẩy xuất khẩu và tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu. Tuy nhiên, hạn chế về vốn, công nghệ và năng lực sản xuất vẫn là những điểm nghẽn lớn.

Theo Báo cáo Kinh tế tư nhân Việt Nam 2025 của VCCI, 60,2% doanh nghiệp gặp khó khăn trong tìm kiếm khách hàng; riêng ngành công nghiệp chế tạo, tỷ lệ này lên tới 64,4%. Đáng chú ý, hơn 75% doanh nghiệp cho biết không thể vay vốn nếu thiếu tài sản bảo đảm, trong khi hơn 93% khoản vay yêu cầu tài sản bảo đảm.

Điều này cho thấy bài toán vốn của doanh nghiệp không chỉ nằm ở mặt bằng lãi suất. Khả năng tiếp cận tín dụng, tài sản bảo đảm và dòng tiền cũng quyết định doanh nghiệp có thể vay được bao nhiêu và trong thời gian bao lâu.

Giảm chi phí vốn được kỳ vọng giúp doanh nghiệp có thêm dư địa duy trì sản xuất và đón nhận các đơn hàng mới

Đối với doanh nghiệp sản xuất, nhu cầu vốn càng lớn khi phải đầu tư máy móc, nhà xưởng, công nghệ và duy trì nguyên vật liệu để thực hiện đơn hàng. Trong khi đó, thời gian thu hồi tiền hàng có thể kéo dài, khiến vốn lưu động bị kéo căng.

Bà Bùi Thu Trang, Trưởng phòng Ban Quản lý khách hàng doanh nghiệp BIDV cho biết, doanh nghiệp nhỏ và vừa thường gặp khó khăn do thiếu tài sản bảo đảm, chu kỳ thanh toán kéo dài, rủi ro trong thực hiện đơn hàng xuất khẩu và thông tin tài chính chưa minh bạch.

Theo đó, ngoài tín dụng thông thường, doanh nghiệp có thể tiếp cận các hình thức tài trợ theo từng giai đoạn như vay đầu tư máy móc, tài trợ theo hợp đồng đầu ra, tài trợ hàng tồn kho, chiết khấu bộ chứng từ xuất khẩu và bao thanh toán các khoản phải thu.

Giảm lãi suất cần đi vào dư nợ thực tế

Trong bối cảnh Ngân hàng Nhà nước thúc đẩy giảm mặt bằng lãi suất cho vay, nhiều ngân hàng đã triển khai các chương trình tín dụng ưu đãi cho doanh nghiệp nhỏ và vừa cũng như các lĩnh vực ưu tiên.

Tuy nhiên, từ chính sách đến chi phí vốn thực tế vẫn có một khoảng cách. Đặc biệt, doanh nghiệp đang có dư nợ để đầu tư máy móc, nhà xưởng hoặc duy trì sản xuất sẽ khó hưởng lợi nếu chính sách chủ yếu tập trung vào các khoản vay mới trong thời gian ngắn.

Ông Nguyễn Trung Kiên, Tổng Giám đốc CNCTech cho biết, lãi suất các khoản vay của doanh nghiệp hiện dao động khoảng 8-14%, trong khi doanh nghiệp phải liên tục đầu tư máy móc, nhân sự và quy trình để đáp ứng yêu cầu của khách hàng quốc tế.

Theo ông Kiên, khoảng 60% đơn hàng của CNCTech phục vụ xuất khẩu. Khi đơn hàng cải thiện, nhu cầu vốn để mở rộng sản xuất cũng tăng theo. Tuy nhiên, chi phí vốn vẫn là yếu tố cần cân nhắc trong quyết định đầu tư.

Từ thực tế này, doanh nghiệp mong muốn các chương trình giảm lãi suất được duy trì đủ dài, đồng thời xem xét cả các khoản vay hiện hữu thay vì chỉ tập trung vào dư nợ phát sinh mới.

Với doanh nghiệp sản xuất, tác động của lãi suất không chỉ thể hiện ở chi phí tài chính. Khi vốn đắt, doanh nghiệp có xu hướng trì hoãn đầu tư máy móc, công nghệ hoặc mở rộng công suất, qua đó hạn chế khả năng nhận thêm đơn hàng.

Do đó, hiệu quả của chính sách giảm lãi suất sẽ không chỉ được đo bằng số khoản vay được giải ngân, mà còn ở khả năng giúp doanh nghiệp giảm chi phí vốn thực tế, duy trì sản xuất và có đủ nguồn lực để đầu tư dài hạn.

Trong bối cảnh doanh nghiệp Việt Nam đang tìm cách nâng tỷ lệ nội địa hóa và tham gia sâu hơn vào chuỗi cung ứng, một mặt bằng vốn hợp lý, ổn định và dễ tiếp cận sẽ là yếu tố quan trọng để chuyển cơ hội đơn hàng thành năng lực sản xuất thực tế.

Minh Thành (t/h)